

Sygn. akt II CSK 78/18

POSTANOWIENIE

Dnia 14 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa M.R.
przeciwko J.G.
o ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 14 czerwca 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Ł.
z dnia 20 czerwca 2017 r., sygn. akt I ACa [...] /16,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Pozwana wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania „ponieważ zaskarżony wyrok został wydany w warunkach nieważności postępowania - z naruszeniem art. 379 pkt 5 w zw. z art. 214 w zw. z art. 214¹ § 1 k.p.c.”.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem także w razie powoływania się na nieważność postępowania, skarżący musi wskazać okoliczności uzasadniające rozpoznanie skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z 30 października 2001 r., IV CKN 172/01, OSNC 2002, nr 4, poz. 55). Innymi słowy, nawet w tym wypadku uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinno przybrać postać wyodrębnionego wyводу zmierzającego do wykazania, że w sprawie zachodzi przesłanka przedsądu, na którą powołuje się skarżący, tymczasem skarżąca w niniejszej sprawie opracowała uzasadnienie odnoszące się - jak należy zakładać - zarówno do podstaw skargi kasacyjnej, jak i wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W uzasadnieniu wyroku z 10 maja 1974 r., II CR 155/74, Sąd Najwyższy wyjaśnił, że pozbawienie strony możliwości obrony jej praw ma miejsce wtedy, gdy na skutek wadliwości procesowych sądu lub strony przeciwnej nie mogła ona brać udziału w postępowaniu lub jego istotnej części, jeżeli skutki tych wadliwości nie zostały usunięte na następnych rozprawach. Sąd Najwyższy przyjął

również, że stwierdzenie nieważności postępowania w wyniku pozbawienia strony możliwości obrony jej praw uzależnione jest od ustalenia, iż strona znalazła się w takiej sytuacji, która uniemożliwia jej popieranie przed sądem dochodzonych roszczeń lub obronę przed żądaniem strony przeciwnej (orzeczenie Sądu Najwyższego z 21 czerwca 1961 r., 3 CR 953/60).

Postępowanie przed Sądem drugiej instancji w niniejszej sprawie nie było dotknięte wadliwością o takim charakterze, jak opisany wyżej. Skarżąca upatruje nieważności postępowania w tym, że Sąd drugiej instancji oddalił jej wniosek o odroczenie rozprawy motywowany przyczynami zdrowotnymi. Pozwana przedstawiła przy tym wniosku »zaświadczenie lekarza sądowego, z którego wynika, że stan zdrowia uniemożliwia jej stawiennictwo się w sądzie i nie da się określić momentu, w którym ustaną te przeszkody do udziału w rozprawie. Tego rodzaju sytuacja nie może udaremnić prowadzenia postępowania. Przepisy procedury cywilnej nie wymagają, żeby strona osobiście lub przez pełnomocnika uczestniczyła w rozprawie apelacyjnej, chyba że sąd uzna jej obecność za niezbędną, czemu da wyraz w stosownym wezwaniu. Nieobecność strony nie jest przeszkodą w rozpoznaniu sprawy, zwłaszcza wtedy, gdy jest ona fachowo reprezentowana. Trzeba pamiętać, że korzystanie z uprawnień procesowych przez jedną ze stron, a takim uprawnieniem jest złożenie wniosku o odroczenie rozprawy, nie może prowadzić do naruszenia przysługującego jej przeciwnikowi prawa do sądu przez niezasadnie przedłużające się postępowanie. W toku postępowania przez Sądem drugiej instancji pozwana korzystała z pomocy fachowego pełnomocnika, który mimo prawidłowego zawiadomienia (k. 347) nie stawiał się na rozprawę i nie wytłumaczył przyczyn swojej nieobecności. Sąd drugiej instancji nie prowadził w sprawie żadnych czynności dowodowych, a sama pozwana nie wyjaśniła, jakie dalsze twierdzenia i wnioski - wobec ograniczeń, jakie w tym zakresie przewiduje art. 381 k.p.c. - zamierzała zgłosić przed Sądem drugiej instancji, czemu na przeszkodzie stało oddalenie jej wniosku o odroczenie rozprawy.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu.

at